

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพครูปฐมวัยด้านการจัดกิจกรรมการสอนและสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู รักการสอนเด็กปฐมวัย ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดไว้ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระเบียบวิธีวิจัย เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ

เทคนิคการเก็บข้อมูล การสังเกต (Observe) การสัมภาษณ์ (In-depth Interview)

การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดนิทรรศการนำเสนอผลงาน

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เทคนิคการสรุปข้อมูล ใช้การสรุปเชิงอุปนัย (Analysis Induction) ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Description)

คณะครูผู้เข้าร่วมโครงการ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะครูปฐมวัย ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 30 คน สอนชั้นปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอคลองลาน จำนวน 27 คน อำเภอปางศิลาทอง จำนวน 3 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้มีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
มี.ค. 2550	การชี้แจง โครงการวิจัย และสร้าง ความสัมพันธ์	ห้องประชุม โรงเรียน อนุบาลคลอง ลาน	ทีมนักวิจัยได้ลงพื้นที่จัด ประชุมคณะครูปฐมวัยชี้แจง รายละเอียดการดำเนินงาน โครงการวิจัย	คณะครูปฐมวัยมีความยินดี ในการเข้าร่วม โครงการวิจัยทุกคนมีความ ต้องการที่จะพัฒนาตนเอง

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
มิ.ย. 2550	การสำรวจ สภาพการจัด การศึกษา ปฐมวัย	ส่ง แบบสอบถาม ทางไปรษณีย์ ไปตาม โรงเรียนของ ครูปฐมวัยที่ เข้าร่วม โครงการ	ทีมนักวิจัยได้จัดทำ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ การจัดการศึกษากับบุคคลที่ เกี่ยวข้องได้แก่ผู้บริหารและ ครูปฐมวัย	พบว่าสภาพการจัด การศึกษาระดับปฐมวัย ของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง สภาพการจัดการศึกษา ของครูผู้สอนอยู่ในระดับ ปานกลางและความ ร่วมมือของครูและ ผู้ปกครองภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง
ก.ค. 2550	การสำรวจ สภาพปัญหา และความ ต้องการของ คณะครูปฐมวัย	ห้องประชุม โรงเรียน อนุบาลคลอง ลาน	ทีมนักวิจัยได้ลงพื้นที่ศึกษา สภาพปัญหาและความ ต้องการ โดยมีขั้นตอน กิจกรรมดังนี้ 1) คณะครูปฐมวัยเขียน สภาพปัญหาการจัดกิจกรรม การสอนลงในบัตรคำโดย เขียน 1 ปัญหาต่อหนึ่งบัตร คำ จะเขียนปัญหาจำนวน เท่าไรก็ได้ สรุปรูปปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ (1) ครูขาดความรู้ทักษะ ด้านการทำวิจัย (2) ครูขาดความรู้ทักษะ การสอนแบบโครงการ (3) ครูขาดทักษะการผลิต สื่อ	คณะครูปฐมวัยพอใจใน การมีส่วนร่วมให้ข้อมูล สภาพปัญหาและความ ต้องการที่จะนำมาใช้ พัฒนาตนเองให้มีศักยภาพ และพอใจกับเทคนิค วิธีการ การระดมความคิด ที่ทีมนักวิจัยดำเนินการ คณะครูปฐมวัยคาดว่า หลังจากอบรมแล้วจะ จัดการสอนได้ดีขึ้น กว่าเดิม

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
			<p>2) คณะครูปฐมวัยและทีม นักวิจัยช่วยกันจัดกลุ่มปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหา</p> <p>3) คณะครูปฐมวัยเขียนความ ต้องการประเด็นการพัฒนา ตนเองลงในบัตรคำ</p> <p>4) คณะครูปฐมวัยและทีม นักวิจัยช่วยกันจัดกลุ่มความ ต้องการและจัดลำดับ ความสำคัญของความ ต้องการ</p>	<p>ผลสรุปพบว่าคณะครู ปฐมวัยมีความต้องการ พัฒนาศักยภาพใน 3 ประเด็น</p> <p>1) การวิจัยในชั้นเรียน 2) การสอนแบบโครงการ (Project Approach) 3) เทคนิคการจัดกิจกรรม การสอน</p> <p>ในวันนี้มีคณะครูปฐมวัย ให้ความสนใจเข้าร่วม เพิ่มขึ้นอีก 7 คน รวม ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 30 คน</p>
29-31 ส.ค. 2550	อบรมเชิง ปฏิบัติการการ พัฒนาศักยภาพ ครูปฐมวัย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2	ห้องประชุม โรงเรียน อนุบาลคลอง ลาน	ในการจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการครั้งนี้มีจำนวน 3 วัน วันที่ 29 สิงหาคม 2550 เรื่องวิจัยในชั้นเรียนระดับ ปฐมวัย (วิทยากร ผศ.สุณี บุญพิทักษ์)	ผลการจัดกิจกรรมคณะครู ปฐมวัยให้ความสนใจและ มีความตั้งใจเรียนรู้ใน กิจกรรมการอบรมอย่าง มากซึ่งพบว่าครูปฐมวัย บางคนไม่ชอบการทำวิจัย และไม่เข้าใจแต่หลังการ อบรมสามารถสรุปปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาเป็น วิจัยแผ่นเดียวส่งหลังการ อบรมได้เลยและจาก ความรู้สึกที่คณะครูได้ ถ่ายทอดหลังการอบรมคือ “คุ้มค่ากับเวลาที่เสียมาและ ได้มากกว่าที่คิด”

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
			<p>วันที่ 30 สิงหาคม 2550 เรื่องการสอนแบบโครงการ (Project Approach) (วิทยากร : อ.อัจฉรา เอี่ยม ลอ และ อ.พรทิพย์ กุลมาลา) วันที่ 31 สิงหาคม 2550 (เช้า) เรื่องการจัดกิจกรรม เคลื่อนไหวและจังหวะ (วิทยากร อ.อรุณรัตน์ สุ่มประดิษฐ์) (บ่าย) การจัดกิจกรรมเสริม ประสพการณ์ (วิทยากร : อ.สิริพร จันทรงค์ รร.บ้านหนอง หลวง) ทีมนักวิจัยได้นัดหมายกับ คณะครูปฐมวัย ให้คณะครู นำความรู้ความเข้าใจจากการ อบรมเชิงปฏิบัติการไป ประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนของ ตนและนำชิ้นงานมาจัด นิทรรศการในวันที่ 3 ต.ค. 2550</p>	<p>“มีความเข้าใจเกี่ยวกับการ เขียนรายงานการวิจัย กระบวนการจัดกิจกรรม เสริมประสพการณ์การใช้ คำถามและการสอนต้อง สอดแทรกคุณธรรม แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง”</p>

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
ต.ค. 2550	การจัด นิทรรศการ นวัตกรรม ระดับปฐมวัย	ห้องประชุม โรงเรียน อนุบาลคลอง ลาน	คณะครูทุกคนที่เข้าร่วม โครงการได้นำนวัตกรรมที่ จัดทำขึ้น มาจัดนิทรรศการ และทุกคนเลือกนวัตกรรม ของตนเองคนละ 1 อย่าง นำเสนอขั้นตอนการจัดทำ และการนำไปใช้	คณะครูปฐมวัยทุกคนมี ความภาคภูมิใจในผลงาน ที่ตนได้นำเสนอและจัด แสดงซึ่งพบว่าตัวอย่าง ผลงานการรายงานวิจัยใน ชั้นเรียนครูสรุปภาพรวม จุดเด่น จุดด้อย มีการ วิเคราะห์สภาพปัญหาและ สาเหตุของปัญหา บางคน วิเคราะห์ได้ละเอียด สมเหตุสมผล มีวิธีการ และแนวทางแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ขั้นตอนเป็น รูปธรรม มีผลการวิจัย ชัดเจน นอกจากนี้ยังพบว่า ครู หลายโรงเรียนจัด กิจกรรมการสอนแบบ โครงการ (Project Approach) และมีความ ภูมิใจในการสอนของตน

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
ต.ค. 2550	อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อเกมการศึกษาமிติสัมพันธ์และเขียนแผนบูรณาการพหุปัญญา	ห้องประชุมโรงเรียนอนุบาลคลองลาน	คณะครูปฐมวัยต้องการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการทำสื่อจึงได้จัดเรื่องเกมการศึกษามิติสัมพันธ์ วิทยากรได้มีตัวอย่างเกมหลายอย่างเช่น เกมซ่อนภาพ เกมซ่อนภาพและทีมนักวิจัยได้เตรียมอุปกรณ์ในการทำเกมการศึกษา เช่น กระดาษหลังรูป สีระบาย และตัวอย่างเกมต่างๆ สะดวกและง่ายในการเรียนรู้และปฏิบัติ ครูปฐมวัยทุกคนพยายามจะทำให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้นำชิ้นงานเกมการศึกษามิติสัมพันธ์กลับไปให้เด็กปฐมวัยได้เล่นให้มากที่สุด (วิทยากร : อ.กัญชลา ศิริชัย ร.ร.เทศบาล 3) มีการบรรยายเทคนิคการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์แบบบูรณาการพหุปัญญา (วิทยากร : อ.สมศรี บัวอาจ ร.ร.บ้านโพธิ์สวัสดิ์)	ครูปฐมวัยมีความเห็นว่างेमการศึกษามิติสัมพันธ์เป็นสื่อที่ส่งเสริมการคิดเด็กปฐมวัยได้ดี คณะครูให้ความสนใจและตั้งใจทำ ครูปฐมวัยได้แนวความคิดการเขียนแผนการจัดประสบการณ์บูรณาการพหุปัญญา

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
1-3 ธันวาคม 2550	ศึกษาดูงาน	โรงเรียน อนุบาลวัดปรี นายก กรุงเทพฯ โรงเรียน อนุบาลจังหวัด ระยอง	ทีมนักวิจัยได้พาคณะครู ศึกษาดูงานโรงเรียนอนุบาล วัดปรีนายก กรุงเทพฯ และ โรงเรียนอนุบาลระยอง โดย ศึกษาดูงานด้านการจัด การศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลวัดปรีนายก มีกิจกรรมนิทรรศการวิชาการ โดยมีการแสดงผลงานของ นักเรียนอนุบาล เช่น ผลงาน ศิลปะ กิจกรรมเกมการศึกษา โรงเรียนอนุบาลระยอง มีการ บรรยายแนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ โดยผู้อำนวยการ โรงเรียนและการเยี่ยมชมชั้น เรียนในสภาพจริง	จากการศึกษาดูงาน ทั้ง 2 โรงเรียน ครูปฐมวัยได้รับ ประสบการณ์ ด้านการจัด กิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัย ต่อยอดและเติมเต็ม สร้าง ความรู้ความเข้าใจเพิ่มมาก ขึ้นมีความรักสามัคคีในหมู่ คณะ ทีมนักวิจัย ครูปฐมวัยทุก คนดีใจอย่างยิ่งที่ได้มี โอกาสมาศึกษาดูงานใน ครั้งนี้ และเกิดกิจกรรมการ รวมตัว สร้างเป็นกลุ่ม เครือข่ายครูปฐมวัยขึ้น
18-20 กุมภาพันธ์ 2551	นิทรรศการ ผลงานครู ปฐมวัย	อาคาร 12 มหาวิทยาลัย ราชภัฏ กำแพงเพชร	ครูปฐมวัยนำผลงานจากการ ร่วมโครงการวิจัยมานำเสนอ ในนิทรรศการวิชาการของ มหาวิทยาลัย มีครูจาก จังหวัดกำแพงเพชรและ ใกล้เคียงชมนิทรรศการ เกิด การนำเสนอและแลกเปลี่ยน เรียนรู้อย่างใกล้ชิดและเป็น กันเองระหว่างครูปฐมวัย	ครูปฐมวัยเกิดความ กระตือรือร้นในการ เตรียมการนำเสนอ ได้ประสบการณ์ในการ นำเสนอผลงาน ได้เรียนรู้ จากการพบปะแลกเปลี่ยน ทั้งในระหว่างครูที่อยู่ใน โครงการวิจัยและครู ปฐมวัยทั่วไป

วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	สถานที่	ลักษณะสำคัญของกิจกรรม	ผลการดำเนินการ
มีนาคม 2551	นิทรรศการ ผลงานครู ปฐมวัย	ห้องประชุม โรงเรียน อนุบาลคลอง ลาน	ครูปฐมวัยนำผลงานที่เกิดขึ้น จากการเข้าร่วมโครงการมา จัดแสดง ทุกคนได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เยี่ยมชม ผลงานซึ่งกันและกัน และฟัง บรรยายพิเศษ การพัฒนา สมองเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัย ตระหนักเห็นความสำคัญของ การพัฒนาสมอง เกิดความ เข้าใจสามารถจัดกิจกรรม พัฒนาเด็กปฐมวัยได้ถูกต้อง เหมาะสม (วิทยากร : คุณจตุ พร ไชตวิศิษย์อังกร)	ครูปฐมวัย ภูมิใจในผลงาน ของตน และมีความรู้ความ เข้าใจ ตระหนักเห็น ความสำคัญของการจัด กิจกรรมพัฒนาสมองเด็ก ปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์